

AGROLESNÍCKE SYSTÉMY: SILVOPASTORÁLNE



Založenie farmy	1992
Špecializácia	Klasická rastlinná výroba, chov mäsového dobytku, pestovanie liečivých rastlín
Rozloha farmy	207 ha
Počet zamestnancov	5 rodinných príslušníkov
Rok založenia agrolesníckych plôch	2014
Adresa	Kravany nad Dunajom, časť Mária (okres Komárno)
Webová stránka	-

Farma Bottka je rodinná farma rozkladajúca sa na rozlohe 207 ha (180 ha orná pôda, 25 ha trvalé trávne porasty, 2 ha les). **Zameriava sa na chov hovädzieho dobytku a ošípaných, pestovanie poľných plodín a liečivých rastlín.** V poslednom období sa začali realizovať aj **agrolesnícke praktiky na zachovanie pôvodných drevín, vysádzanie nových drevín, rozširovanie mokradí a vysádzanie kríkov (ruža divá).**



Farma hospodárila na výmere 600 ha v 3 obciach v okrese Komárno a chovala 50 ks dobytku plemena Charolais, ktoré boli kŕmené prevažne v maštali.

Po prehodnotení ekonomických ukazovateľov farma dospela k záveru, že je neekonomické hospodáriť na pozemkoch vzdialených od seba aj 50 km. **Chov dobytku bez trhovej produkcie mlieka je rentabilný len pasterným spôsobom.** Výmeru obhospodarovaných plôch znížili na 200 ha (pozemky okolo farmy). Zvýšili stavy dobytku na 150 ks. **Pasienky rozšírili aj o plochy, ktoré neboli využívané: stromoradia, dočasne zamokrené plochy, plochy zarastené kríkmi a stromami.** Vysadili 1 ha levandule na ploche, kde nie je ekonomické siahť obilniny.



- Po dosadení drevín na pasienky, dobytok začal vyhľadávať tieto plochy a skrýva sa tu pred silným poludňajším slnkom a taktiež tu nachádza ďalšiu potravu, ktorá už v auguste na pasienkoch chýba.
- Výrazne sa znížili náklady na výrobu krmovín.



Implementácia agrolesníctva na ich farme vychádzala z vlastnej intuície, pozorovania prírody, správania sa zvierat a vplyvom hrozby otepľovania a nedostatku vody. Informácie čerpali v zahraničí, na internete a štúdiom hospodárenia našich predkov (zápisníky, mapy, pamätníci).

Tréning a zručnosti získali 30 ročnou praxou a konzultáciami s Národným lesníckym centrom vo Zvolene. Keďže praktické kurzy na agrolesníctvo na Slovensku zatiaľ neexistujú, privítali by keby sa štát viac zaujímal o tento spôsob hospodárenia, nakoľko nás k tomu nútia klimatické zmeny.

SPÔSOB ZALOŽENIA AGROLESNÍCKYCH PORASTOV

Pri zakladaní agrolesníckych systémov začínali s výrobou pevných oplôtkov, spracovaním a štiepkovaním odpadového dreva zo stromov. Následne začali s ručným sadením (pomocou zemného vrtáka) levandule okolo ktorej vysadili stromoradia na ochranu proti vetru. Z drevín vysadili topol, divú čerešňu v počte okolo 100 ks vo vzdialenosti 3 m od seba. Areál chránia elektrickým oplôtkom. V novembri 2019 budú vysádzať 10 ha ruže divej na pestovanie šípok pre farmaceutický priemysel. Ruže budú sadené do sponu 70x400 cm. Medzi riadky chcú vysiať lúčnu miešanku – kvetinovú lúku, ktorá bude vypásaná mladým dobytkom.



HROZBY/VÝZVY/DOPORUČENIA

- Najväčšou hrozbou je **nedostatok vody** (v prvých 2 rokoch po výsadbe je nutné zavlažovať).
- **Premnožená zver** komplikuje prácu farmárom, pretože ničí mladé stromčeky a obžieraním znižuje úrodu poľnohospodárskych plodín.

Rodinná farma Bottka úspešne funguje už niekoľko rokov na základe rodinnej spolupatričnosti, trpezlivosti a nekonečnej snahy a lásky k svojmu povolaniu. Vysádzanie stromov a zadržiavanie vody v prírode je podľa nich jediná možnosť prežitia ich farmy pri súčasných klimatických zmenách.



PLÁNY DO BUDÚCNOSTI

Rodinná farma plánuje vysadiť **ďalšie stromy na pasienkoch a trvalých trávnych porastoch**, aby zvieratá mali viac prírodných úkrytov a zároveň zadržiavať vodu v krajine. Taktiež chcú **prečistiť vodné plochy, vysadiť bylinkovú záhradu** a postupne rozvinúť **agroturistiku a výučbové programy pre verejnosť a školy**.

RADA NA ZÁVER

Na záver členovia rodinnej farmy dodávajú:
„Opatrenia, ktoré sme začali uplatňovať nám prinášajú úžitok a fyzickú pohodu pre ľudí aj zvieratá.“

KĹÚČOVÉ SLOVÁ

Líniová výsadba, silvopastorálne systémy, pasienky, ruža divá, levandula



Spolufinancované z
programu Európskej únie
Erasmus+

